

DIREKTE FORBRUGSSKAT.

Af F. Zeuthen.

Der er i de senere Aar fremkommet en Del Forslag om direkte Beskatning af Forbruget enten i Form af en særlig Skat paa det unødvendige Forbrug eller „Storforbruget“ eller ved en Omdannelse af Indkomstskatten til en „Indkomstforbrugsskat“, d. v. s. en Indkomstskat, som ikke rammer Opsparingen, men til Gengæld beskatter Forbrug af Formue. Her i Landet er Spørgsmaalet navnlig bragt frem af Direktør *Aage Westenholz* i en Række Avisartikler i de sidste 7 Aar og en Artikel i „Gads Magasin“, af „Finanstidende“ i en Artikel fra Slutningen af 1916 samt af nuværende Justitsminister *Steincke* i en Artikel i „Socialisten“ i December 1921. Denne Artikel gav Anledning til en Diskussion i de følgende Numre med interessante kritiske Bemærkninger, navnlig fra Viceskattedirektør *Buhl*; — og Regeringspartiet har nu som Programpunkt en Skat paa Storforbruget.

I den nylig udkomne Beretning om det nordiske nationaløkonomiske Møde i Kristiania vil man se, at Tanken om direkte Forbrugsskat har stærk Tilslutning blandt Økonomerne i de nordiske Lande, samt at Forslag i 1916 har været fremsat af Svenskeren *Carleson* og om en „Verbrauchseinkommensteuer“ af Tyskeren *Mombert*. Allerede før Krigen havde *Rathenau* mere i Almindelighed givet Tanken sin Tilslutning, og i sin Bog „The Nature of Income and Capital“, 1906, erstatter *Irving Fisher* — dog uden særligt Henblik paa Beskatningen — det almindelige Indkomstbegreb med den Værdi, som faktisk indgaar til Personens Forbrug, og viser i hvor høj Grad Indkomstskatten rammer Opsparingen.

Alt dette er sikkert kun en meget ufuldstændig og tilfældig Række af Eksempler paa, hvorledes samme Tanke maatte dukke op adskillige Steder i en Tid, hvor den høje og progressive Indkomstskats Virkninger overfor Opsparingen

blev stærkt aktuel, samtidig med at man har haft Lejlighed til at mærke, hvor vanskeligt det var at opnaa den ønskede Fordeling af Skattebyrden mellem Klasserne ved Hjælp af indirekte Forbrugsskatter og Luksusskatter, samt hvor vanskeligt det var, naar de indirekte Skatter blev nogenlunde høje, at ramme ligestillede Borgere med forskellige Vaner og Smag i rimeligt Forhold.

Forslaget om direkte Forbrugsskat opløser det gamle alt for uensartede og komplicerede Spørgsmaal om direkte contra indirekte Skat — det vil oftest i Praxis sige Forøgelse af den direkte Indkomstskat contra ny indirekte Forbrugsskatter, „der vender den tunge Ende nedad“. Den direkte Forbrugsskat gør det i højere Grad muligt at afgøre hvert Spørgsmaal for sig: 1) Skattens Form, 2) Skattens Fordeling mellem Klasserne, 3) og endelig dens Stilling til Forbrug og Opsparing. Der opnaas større Frihed med Hensyn til Løsningen af de enkelte Spørgsmaal.

Medens Skat paa de bredere Lag forholdsvis bekvemt kan hæves gennem Afgifter paa Spiritus, Tobak o. s. v., er de rigeres Forbrug alt for varierende i Art og Kvalitet og alt for let at substituere ved nye Varer til at egne sig for en større Forbrugs- eller Luksusbeskatning. Den direkte Forbrugsskat aabner nu Adgang til enten at supplere de sædvanlige indirekte Forbrugsskatter med en særlig direkte Skat paa Storforsbruget, og derved gøre dem mere „tilladelige“ i en demokratisk Stat, eller til i Stedet for indirekte Afgifter at anvende en almindelig, progressiv, direkte Forbrugsskat. Usikkerheden ved Paaligning af direkte Skatter vil dog altid sætte en Grænse for den samlede Mængde af direkte Indkomst- og Forbrugsskat.

Den direkte Forbrugsskat sætter Staten i Stand til at fordele Byrden efter Behag efter Forbrugets Størrelse. Vil man beholde omtrent samme Fordeling mellem Klasserne som ved Indkomstskatten, maa Progressionen forøges, da der jo fragaar en langt større skattefri Opsparing i de øverste Lag. En Del kan naas ved forøgede Fradrag for et frit Minimumsforbrug; og da Forbruget nu skal bære det hele, er det forstaaeligt, at flere af Skattens Talsmænd ved denne Skatteform finder forøget Grund til at tage Hensyn til Familiens Størrelse. Udgift til Børns Uddannelse maa ogsaa til en vis Grad ligestilles med almindeligt Kapitalanlæg.

Et meget bemærkelsesværdigt og svagt Punkt ved Overgang fra Indkomstskat til direkte Forbrugsskat er det store

Skattebeløb, som vilde gaa fra, hvis man beholdt de samme Skatteprocenter, idet den fritagne Opsparing jo saa langt er størst i de Klasser, hvor Skatteprocenten er størst. *Einar Cohn* anslog saaledes paa det nordiske nationaløkonomiske Møde, efter en hypotetisk Beregning, at Fritagelse af Forbruget vilde nedsætte den danske Statsindkomstskat med $\frac{1}{3}$. Selvom Skatten ikke bevirker en Forskydning fra Forbrug til Opsparing, vilde det altsaa være nødvendigt at forhøje Satserne med 50 pCt. for at faa det samme samlede Beløb. Blandt de andre Steder, hvor man, hvis man ønsker dette, kan søge Kompensation uden for stærk Ændring af Fordelingen mellem Klasserne, behøver man ikke af Hensyn til Opsparingen helt at forbigaa Formueskatten. En Skat paa Formue virker nemlig ikke nær saa skadelig paa Opsparingen som den direkte Opsparingsskat, man fjerner. Dels er ikke al Formue opstaaet ved Sparsommelighed, men store Dele ved Værdistigning og anden tilfældig Gevinst, Nedarvning af Dele af Landets Jord, bortskænket af enevældige Konger o. s. v. Og endvidere stiller det sig for de enkelte Individuer meget forskelligt, om lavere Rente — hvad der svarer til højere Formueskat — vil svække eller stimulere Sparelysten. Psykologisk maa en Omlægning fra høj Skat for nyopsparet Formue til lav Skat paa al Formue virke stimulerende for Opsparingen, selv om den Agitation, de passive Formuebesiddere vil sætte i Gang, vil forvirre nogle af de Folk, der sparer ny Kapital.

Nogen ubetinget Guldgrube for Statskassen er den direkte Forbrugsskat ikke. Det positive er, at man uden en Del af de Betæneligheder, der knytter sig til Merbelastning af Indkomstskatten, kan tage noget mere fra den forbrugte Del af Indtægten, og at der endvidere lægges Skat paa det hidtil fri Formueforbrug. Men det negative er næsten lige saa fremtrædende. Tør man hverken lægge mere direkte Skat paa Storforbruget eller søge „demokratisk“ eller „udemokratisk“ Kompensation for Fritagelsen af Opsparingen, bliver Resultatet en Formindskelse af Statsindtægterne, hvad der iøvrigt kan være meget nyttigt at foretage netop paa et ømt Punkt, naar Tiden en Gang tillader det — men jo ikke er det, man sædvanlig ønsker af en ny Skat.

Medens den direkte Forbrugsskat betyder større Bevægelsesfrihed m. H. t. Skattens Form (incl. indirekte Skatter gjort tilladelige ved en supplerende Skat paa Storforbruget) og ligeledes giver den størst mulige Frihed m. H. t. Skattebyrdens

Fordeling mellem Klasserne, indeholder den m. H. t. Skattegrundlaget et bestemt Program: at Forbruget i større eller mindre Omfang skal sættes i Stedet for Indtægten som Maalestok for, hvor meget den enkelte skal betale. Hovedmotivet er, at dette vil fremme Opsparingen, men hertil kommer, at Indtægtsbegrebet som Udtryk for Folks Velstand kan kritiseres. Lad os til Belysning af Indkomstskattens Virkning overfor Opsparingen begynde med et — i Modsætning til dansk Skattelovgivning — ganske konsekvent Indkomstbegreb, som medtager al Opsparing og udelukker alt Formueforbrug.

I *Irving Fisher's* Bog „The Nature of Capital and Income“ findes et drastisk Eksempel paa, hvor fjendtlig mod Opsparing og venligt mod Forbrug af Formue Skat paa Grundlag af et saadant Indkomstbegreb kan virke.

Tre Brødre arver hver 10000 \$. Den ene nyder de aarlige Renter paa 500 \$ og betaler i Skat 10 pCt. heraf, d. v. s. stadigvæk 50 \$ om Aaret. Den anden lader Pengene staa urørt og fordoble sig i de første (godt) 14 Aar; i denne Tid stiger hans „Indtægt“ gradvis fra 500 til 1000 \$ og 10 pCt.-Skatten følgerlig fra 50 til 100 \$ om Aaret, tiltrods for at han intet bruger; og efter de 14 Aar, da han begynder at nyde Renten, er Skatten 100 \$ om Aaret. Den tredje Broder opbruger endelig sin Arv ligeligt med 2000 \$ aarlig i Løbet af henved 6 Aar og har i dette Tidsrum en „Indtægt“ svarende til Renten af den aftagende Formue, i alle 6 Aar tilsammen paa 1695 \$, og Skatten bliver altsaa ialt 169,5 \$. (I Eksemplet er ikke taget Hensyn til den Formueformindskelse, som vilde følge, hvis Skatten blev taget i alle Aarene og betalt af Formuen; dette gør dog ikke nogen større Forskel).

Enhver kan se, at ved at benytte Begrebet „Indtægt“ som det sædvanlig forstaas, som Grundlag for Beskatningen, sætter man i det omtalte Tilfælde en stor Præmie paa det hurtige Kapitalforbrug og en Straf paa Opsparingen. Skatten gør, at en mere forbrugsvenlig Fordeling af Indtægterne bliver den mest fordelagtige. Dette forstærkes i høj Grad, naar Skatten bliver progressiv.

Eksemplet med de 3 Brødre er for saavidt yderliggaaende, som Tiden og Rentesrente faar Lov at forstærke Virkningen, men det er ingenlunde misvisende, idet man altid ved at medregne Opsparing og Formueforbedring til den skattepligtige Indkomst vil hæmme Lysten til Opsparing noget og omvendt vil øge Fristelsen til Formueforbrug, ved at gøre dette

skattefrit i Modsætning til andre og mere besværlige Veje for Tilgang til det private Forbrug.

Dansk Skattevæsen følger i Hovedsagen det foran behandlede Indkomstbegreb, der medtager Opsparingen, men udelukker Formueforbrug. Paa begge Punkter har man dog gjort Undtagelser og Indrømmelser.

Indtægt, der anvendes til Erhvervelse eller Forbedring af Formue, beskattes normalt som anden Indtægt, saaledes Indskud i Bank og Sparekasse, Køb af Aktier og Obligationer, Erhvervelse af Ejendom eller Forretning, Udgift til Forbedring af Erhvervsmidler og regnskabsmæssigt Overskud, man lader blive staaende i sin Forretning.

Opsparingen er dog undtagelsesvis skattefri, saaledes naar det drejer sig om en Værdistigning, som indvindes paa Aktier eller Ejendom gennem en Aarrække fra Ejerens Synspunkt ofte ganske som normal Forretning, og uden at der behøver at være Tale om spekulationsmæssig Bedreviden eller Tilfældighed. Desuden undtager Skatteloven udtrykkelig Præmier til Livsforsikring m. m. indtil 400 Kr. om Aaret (samtidig med, at Udbetalingen af Livsforsikring, som jo ogsaa indeholder en stor Del udsat Renteindtægt, er hel skattefri). De praktiske Vanskeligheder ved Gennemførelsen af, at kun „normal Afskrivning“ er skattefri, kan vel ogsaa medføre, at en Del Opsparing — paa en iøvrigt uheldig Maade — slipper for Skat. Endelig indrømmer Skatteloven Aktieselskaber Skattefrihed for $\frac{1}{4}$ af Henlæggelser til Reservefond.

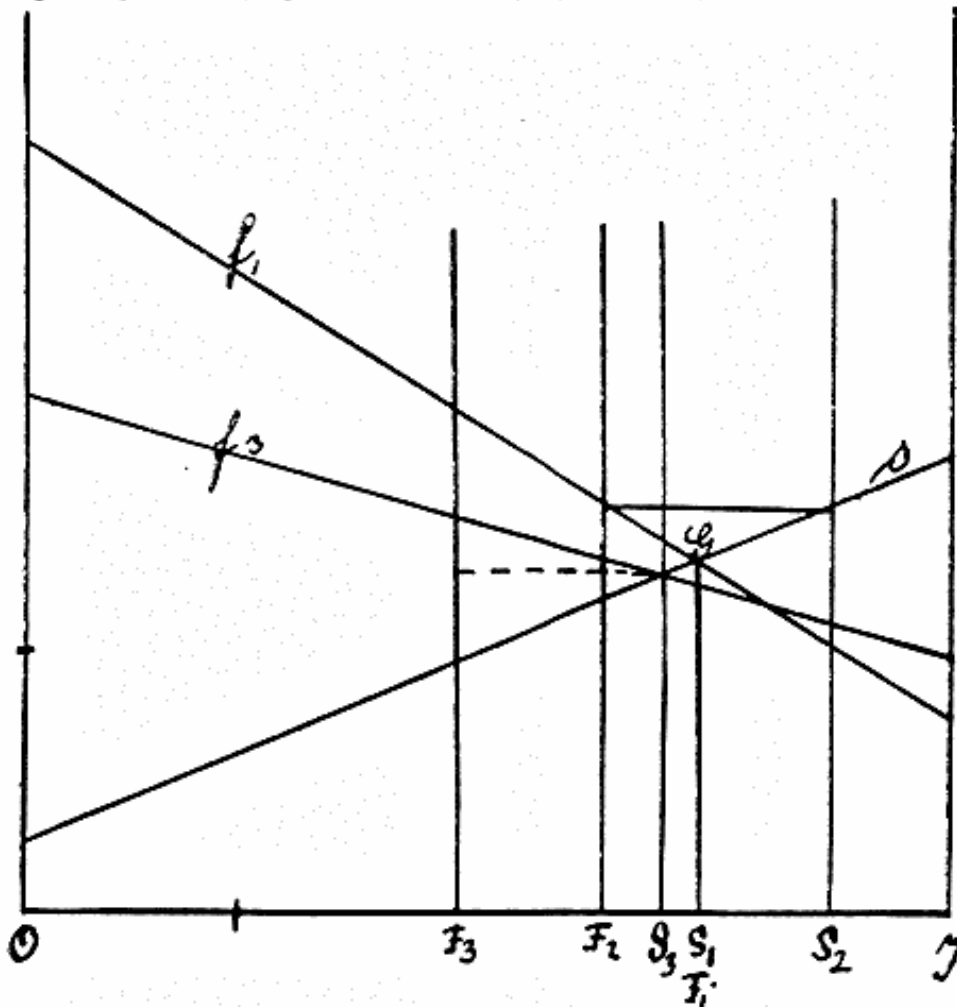
Der betales som Regel ikke Indkomstskat af Forbrug af Formue, Penge indkommet ved Salg af Formuede, Merindtægt ved utilstrækkelig Afskrivning og Fornyelse o. s. v.

Men ogsaa her gælder Undtagelser. Medens Livsforsikring med Kapitaludbetaling begunstiges, beskattes Livrente fuldt ud som Indtægt, ligesaa Pension og Altægt. (I disse Tilfælde gives til Gengæld for, at Formueforbruget beskattes som Indtægt, den Fordel, at selve Formuen ikke beskattes — og af Skattevæsenet i det Hele slet ikke betragtes som Formue — men vel som Gæld for Yderen).

For en nærmere Undersøgelse af Indkomstskattens og den direkte Forbrugsskats Virkning paa Opsparingen er det naturligste Udgangspunkt de kendte Teorier og Erfaringer om Beskatningens Virkning paa Udgifternes Fordeling i en Husholdning, idet man kun regner med de to Varegrupper: Forbrug og Opsparing. En Indkomstskat, som rammer begge med samme Procent, vil, saafremt den ene Udgift ikke er ab-

solut uelastisk, fraskære de mindst nødvendige Dele af begge Udgiftsposter, indtil Ligevægt naas med samme Grænseværdi for begge. En Skat af samme absolute Størrelse, der kun rammer Forbruget, vil sænke Efterspørgslen efter Forbrugsvarer incl. Skat og derfor føre til, at Forbruget giver stærkere efter, saa Opsparingen aflastes — og i Tilfælde, hvor den sidste Del af Forbrugsefterspørgslen er særlig elastisk, endog kan blive større, end hvis slet ingen Skat opkrævedes. Indføres en ny Forbrugsskat ved Siden af de bestaaende Skatter, kan dette meget vel i en Række Tilfælde formindske Opsparingen, idet den Part af Skattens Beløb, der falder paa Opsparingen, ofte vil være større end Formindskelsen i Forbruget. Forholdet vil iøvrigt i de enkelte Tilfælde bero ganske paa, hvor elastisk den sidste og mindst nødvendige Del af Forbruget og Opsparingen er*).

*) Se nedenstaaende Figur, hvor O—I er Skatteyderens samlede Indtægt, f og s Efterspørgslen efter Forbrug og Opsparing, regnet henholdsvis

Det er vel rigtigt, at Skatten ikke virker direkte paa Opsparingens Størrelse, men Resultaterne af den mellemliggende psykologiske Proces vil dog formentlig falde omkring det foran udregnede rationelle Resultat, for saavidt ikke en misvisende politisk Agitation eller lignende skal føre større Masser af Skatteydere paa Vildspor. Ved Siden af Skattens Virkning ved at tage Penge, der vilde være henholdsvis forbrugt eller sparet, og dens Tilskyndelse til fortrinsvis Indskrænkning af Forbruget maa erindres dens Virkning paa fremtidig Opsparing gennem Ændring i Formuefordelingen. I saa Henseende er Forbrugsskatten gunstig, idet de Folk, som hidtil har sparet, faar Lejlighed til at forøge deres Formue, og disse Folk mest sandsynligt ogsaa vil spare i Fremtiden. Endelig maa man, som flere Talere pointerede paa det nordiske Møde, ved Vurderingen af enhver Skats Virkning paa Samfundets samlede Opsparing se ikke alene paa Skatteydernes Regnskaber, men ogsaa paa Skattens Anvendelse, specielt til Forøgelse af Statens Formue.

Som rimeligt er, fremhæver Tilhængerne af Forbrugsskatten, at dens gunstige Virkninger overfor Opsparingen gør den til et Middel til Valutaforbedring eller -stabilisering.

Indtægtsbegrebet har vist nok faaet en alt for fremtrædende Plads som Maalestok for Folks Velstand og Skattepligt. I Virkeligheden er den Indtægt, Personerne har juridisk Ret til at disponere over i Løbet af et Aar, ikke noget afgørende og endeligt Punkt i Strømmen af Goder, der gaar fra Produktionsmidlerne, gennem de enkelte Ejerparter (Løn, Obligationsudbytte, Ejer- og Aktieudbytte o. s. v.), til Personernes Aarsindtægter og derfra videre til deres Forbrug samt til Kapitalanlæg.

Formel Dispositionsret er jo ikke afgørende for Evnen til at betale; — og Formuetilvæksten kan man heller ikke lægge nogen afgørende Vægt paa, saa længe en Række andre vigtige Formuebevægelser ikke berører Indkomstberegningen.

ud fra O og I og mødende hinanden i Punktet G; $O-F_1$ og $I-S_1$ er Forbrug og Opsparing uden Skat, $G-F_1 = G-S_1$ Grænseværdien af Forbrug og Opsparing i dette Tilfælde, $O-F_2$ og $I-S_2$ Forbrug og Opsparing, naar der opkræves en Indkomstskat af den givne Størrelse: F_2-S_2 , f_3 Nyttens af Forbruget med $\frac{1}{3}$ Forbrugsskat, $O-F_3$ og $I-S_3$ Forbrug og Opsparing med denne Skat, hvis absolute Størrelse $F_3-S_3 = F_2-S_2$. Ved Variation af de to Kurvers Stejlhed og Skæringspunkt kan Resultatet varieres, saa en ny Forbrugsskat enten kommer til at indskrænke Opsparingen eller udvide den, medens en Omlægning fra Indkomstskat vil udvide Opsparingen med mindre eller med mere end Skattens Beløb.

Indtægten er nærmest en forholdsvis mindre væsentlig Maalestok mellem Hovedmærkerne for Velstanden: Forbruget og Formuen (eller maaske bedre „Kontrol“ og Magt). Men det er ganske vist det Punkt, hvor de fleste Penge er disponible og lige til at gaa løs paa for en hungrig Statskasse. Frygten for Kapitalflugt til Udlandet eller til andre skjulte og utilgængelige Steder samt Staternes naturlige Forkærlighed for Penge i Dag i Forbindelse med Vanskeligheden ved højere Skatteprocenter, vil derfor let blive praktiske Grunde, der bremser en rask Overgang fra Indkomstskat til Forbrugsskat.

Omkostninger og et nødvendigt Minimumsforbrug er skattefri, fordi de skal til for at holde Maskinen i Gang; de er samfundsmæssige Udgifter, som Staten maa ligestille med sine egne. Paa tilsvarende Maade er det med den nødvendige Opsparing, den er ogsaa Privatpersoners Behagelighed og Skatteevne uvedkommende. Hvad de kan præstere personligt udover at passe deres Næringsvej, maa tages af Forbruget. En anden Sag er, at Staten foruden fra Personerne — d. v. s. fra deres private Forbrugskonto — kan tage en Part af Landets Formue eller af specielle Formuegoder som Jord (ligesom den kan udøve Kontrol og Medbestemmelsesret overfor Landets Produktionsmidler). Men nogen rationel Grund til at beskattede den i Aaret ved Opsparing skabte Formue langt stærkere end anden Formue — udover at det gælder om at tage Pengene, medens de er paa Bordet — synes vanskelig at finde.

Den nuværende Indkomstbeskatning i Danmark er ved et stort Arbejde og støttet af andre Landes Erfaringer naaet gennem en Række tekniske Vanskeligheder og har saa nogenlunde afstukket de nødvendige legale Grænser, hvor der ingen skarpe Grænser findes i Virkeligheden.

Vanskelighederne ved i Praksis at trække en skarp Grænse mellem Indkomst- og Formuebevægelser ser man saaledes, hvor det drejer sig om Spekulations- eller Forretningsindtægt contra skattefri Værdistigning paa Formue og ved Spørgsmaalet om den skattefri Afskrivnings Størrelse.

En direkte Forbrugsskat vil ogsaa byde paa store tekniske Vanskeligheder, og da de for en stor Del er ny og endnu uoverskuelige, vil de for den erfarne Skattepraktiker let staa som uden Sammenligning langt værre end Indkomstskattens velkendte, for længst løste og systematiserede Problemer. Hvad skal man f. Eks. gøre, naar en Villaejer anskaffer et Varmeapparat eller en uforholdsmæssig lukseriøs Garage eller bygger et ganske meningsløst Taarn, som slet

ikke forøger Villaens Værdi? Princippet maa vel være, at det ikke drejer sig om Forbrug, naar Udgiften i tilsvarende Grad forøger Formuen; men at den skattepligtige Formue da stiger tilsvarende, og at det fremtidige aarlige Boligforbrug stiger med Renten. Derimod drejer det sig om en Forøgelse af Aarets skattepligtige Forbrug, hvis Ejendommens Værdi slet ikke forøges. Ofte vil det dog vel være umuligt at afgøre Virkningen af en saadan tvivlsom Forbedring paa den hele Ejendoms Værdi. I enkelte Tilfælde, hvor det f. Eks. ved et Salg snart efter viser sig, at en Udgift burde være regnet som Forbrug straks, kan man nok i Stedet beskatte det paa Grund af den alt for individuelle „Forbedring“ af Ejendommen afskrevne Tab. Selv om en Udgift til en større Anskaffelse, som ikke forøger Formuen tilsvarende, saaledes regnes med i Aarets skattepligtige Forbrug, kan der dog være Tale om, navnlig af Hensyn til Skatteprogressionen, at tillade, at Betalingen fordeles over nogle Aar.

En anden Gruppe af vanskelige Tilfælde vil være Udgifter, som tilsyneladende sker til Fordel for Forretningen, men tillige tjener Privatforbruget. Ganske det samme Spørgsmaal findes allerede nu ved Indkomstskatten. — Strengt taget burde al ufornuftig Udgift beskattes som Privatforbrug; — men Gennemførelsen heraf forudsatte ganske vist en fantastisk Visdom og Forudseenhed hos Skattemyndighederne. Noget lettere vilde det være at lade disse komme bag efter, og kræve Skat af det forretningsmæssige Underskud, forsaavidt det ikke beroede paa Prisfald eller egentlige Ulykkestilfælde. Saafremt man en Gang hitter paa fornuftige og begrænsede Former, lod en saadan — for nutidig Administration paradoksalt — Ekstrabeskatning af de daarlige Forretninger sig maaske gennemføre i et vist Omfang. Princippet i en saadan Beskatning vilde være, at de private Indtægter og Formuer er Samfundets gode Tjenere, og forsaavidt intet har med Ejerens personlige Skattepligt at gøre, saa længe de anvendes fuldt produktivt og paa den iøvrigt mest samfundsgavnlig Maade. Men forbruger Ejeren selv mere af Midlerne end nødvendigt for at holde sin Arbejdskraft fuldt i Gang og forsørge Familien — eller hvad der ligestilles hermed — sløser han Midlerne bort, tager det Offentlige sin vægtige Part.

Selve Skatteligningen vil blive noget vanskeligere for Personer med faste Lønninger og Indtægter iøvrigt, idet der skal gøres Fradrag for Netto-Indskud i Sparekasse, Køb af

Obligationer o. s. v. — som saa samtidig viser sig som Stigning i Formuen. For en Del Forretningsfolk vil Udbetalingerne til Privatkontoen muligvis være lettere at gøre op og føre Kontrol med, end det stærkt sammensatte og usikre Indkomstbegreb. For den store Mængde Landmænd, hvor det beregnede Forbrug af egne Produkter allerede er en stor Del af Indkomsten, vil denne Beregning blive ved — og i samme Grad som hidtil trænge til Reform, eventuelt ved skematisk Ansættelse efter ydre forholdsvis vilkaarlige Kriterier. Hvis ikke det lykkes at forbedre Forbrugsansættelsen for Landboer, vil en Omlægning af Skat fra Indkomst til Forbrug — som Viceskattedirektør *Buhl* gør opmærksom paa — formindske Landboernes Part i den samlede Skattebyrde. Man vil i det hele beholde de nuværende Vanskeligheder ved Ansættelsen af den Del af Indtægten, der forbruges, og disse Vanskeligheder vil faa forøget Vægt.

Formaalet med denne Artikel har ikke været at agitere for bestemte Forslag, men kun i teoretisk Almindelighed at pege paa den direkte Forbrugsskats Synspunkter.

En tilpas forsigtig Skat paa Storforbruget straks vil være et interessant Forsøg. Det næste bliver, ved kommende Overvejelser om Reformen af Skattesystemet nøje at prøve, om ikke en Omlægning af Skat fra Indtægt til Forbrug kan og bør finde Sted, og om dette ikke i alt Fald til dels kan ske ved en Omdannelse af Indkomstskatten. En gradvis Overgang, som vi kender det fra Ejendomsskatterne, eller en delvis Overgang kan være rimelig. Derimod vil det let føre til en farlig Forvirring af Begreberne, hvis man ved altfor mange smaa Skattereformer efterhaanden fritager den ene Form for Opsparing efter den anden for Skat.

Den direkte Forbrugsskats Principper er som nævnt særdeles rummelige baade m. H. t. Skatteform og Skattefordeling; de er endda saa liberale, sammenlignet med andre ny, saliggørende Skatter, at de kan tilfredsstilles ved en Skatteformindskelse paa rette Sted, hvis Forholdene skulde tillade. Det afgørende er blot, at Opsparingen ikke bør beskattes nær saa højt som Forbruget, og at ikke alene indirekte Skatter, men ogsaa de omtalte Forhøjelser, Formindskelser eller Omlægninger af den direkte Skat kan anvendes som Midler hertil.